

معارج نهج البلاغه

مترجمين :

ولی الله ملکوتی فر

عباس قباعتی

پاییز ۹۸

معارج نهج البلاغه

سرشناسه	بی‌هقی، علی بن زید، - ۱۳۶۵ ق.
عنوان قراردادی	نهج البلاغه. فارسی - عربی. برگزیده. شرح
عنوان و نام پدیدآور	Nahjol-Balaghah. Persian- Arabic. Selection. Commantries
مشخصات نشر	معارج نهج البلاغه. فارسی
مشخصات ظاهری	معارج نهج البلاغه / [علی بن زید بی‌هقی]؛ ولی الله ملکوتی فر، عباس قناعتی. سبزوار: انتشارات خمسة النجباء (ع)، ۱۳۹۸.
شابک	۱۶۱ ص.
وضعیت فهرست نویسی	۹۷۸-۶۲۲-۶۰۹۹-۱۹-۶
موضوع	فیما
موضوع	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه - نقد و تفسیر
شناسه افزوده	Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Criticism and interpretation
شناسه افزوده	ملکوتی فر، ولی الله، ۱۳۴۱ - مترجم
شناسه افزوده	قناعتی، عباس، ۱۳۵۴ - مترجم
شناسه افزوده	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج البلاغه. برگزیده. شرح
شناسه افزوده	Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah
رده بندی کنگره	۲۸۰۲: BP
رده بندی دیویی	۲۹۷/۹۵۱۵
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۸۳۷۵

معارج نهج البلاغه

مترجمین : ..... ولی الله ملکوتی فر - عباس قناعتی
تاریخ انتشار: ..... پاییز ۹۸
نوبت چاپ: ..... اول - ۱۶۱ ص
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۹۹-۱۹-۶
تیراژ : ..... ۵۰۰ جلد
صفحه آرای، لیتوگرافی و چاپ: ..... مجتمع چاپ رسانه ۴۴۲۲۸۷۹۱
ناشر: ..... انتشارات خمسة النجباء عليهم السلام
قطع: ..... وزیری

سبزوار / چهارراه بی‌هق / روبروی امامزاده یحیی (ع) تلفن : ۴۴۲۲۳۷۴۸ - ۹۱۵۵۷۱۵۲۰۸

فهرست

۵.....	فهرست.....
۱۲.....	مقدمه.....
۱۴.....	حکمت ۱.....
۱۵.....	حکمت ۲.....
۱۵.....	حکمت ۳.....
۱۶.....	حکمت ۴.....
۱۸.....	حکمت ۵.....
۲۰.....	حکمت ۶.....
۲۱.....	حکمت ۷.....
۲۲.....	حکمت ۹.....
۲۳.....	حکمت ۱۲.....
۲۳.....	حکمت ۱۵.....
۲۴.....	حکمت ۱۶.....
۲۴.....	حکمت ۱۷.....
۲۵.....	حکمت ۱۸.....
۲۶.....	حکمت ۲۰.....
۲۶.....	حکمت ۲۱.....
۲۷.....	حکمت ۲۲.....
۲۷.....	حکمت ۲۴.....
۲۸.....	حکمت ۲۵.....
۲۸.....	حکمت ۲۶.....
۲۹.....	حکمت ۲۷.....
۳۹.....	حکمت ۵۹.....
۴۰.....	حکمت ۷۱.....
۴۰.....	حکمت ۷۷.....
۴۱.....	حکمت ۷۹.....

معارف نهج البلاغه

۴۴.....	حکمت ۸۲.....
۴۶.....	حکمت ۸۳.....
۴۶.....	حکمت ۸۴.....
۴۷.....	حکمت ۸۵.....
۴۷.....	حکمت ۸۶.....
۴۸.....	حکمت ۹۱.....
۴۸.....	حکمت ۹۴.....
۴۹.....	حکمت ۹۵.....
۵۰.....	حکمت ۹۶.....
۵۰.....	حکمت ۹۷.....
۵۱.....	حکمت ۹۸.....
۵۲.....	حکمت ۱۰۲.....
۵۳.....	حکمت ۱۰۴.....
۵۴.....	حکمت ۱۰۷.....
۵۵.....	حکمت ۱۰۸.....
۶۰.....	حکمت ۱۰۹.....
۶۱.....	حکمت ۱۱۲.....
۶۳.....	حکمت ۱۱۴.....
۶۴.....	حکمت ۱۱۶.....
۶۵.....	حکمت ۱۲۳.....
۶۶.....	حکمت ۱۲۴.....
۶۶.....	حکمت ۱۲۵.....
۶۷.....	حکمت ۱۲۶.....
۶۹.....	حکمت ۱۲۷.....
۷۰.....	حکمت ۱۲۸.....
۷۱.....	حکمت ۱۲۹.....
۷۲.....	حکمت ۱۳۰.....

مقدمه

حمد، مخصوص ذات اقدس باری تعالی است که نعمت های بی حد و حصری به بندگانش عنایت فرموده است. بعضی از نعمت های الهی شامل همگان می شود؛ مانند نعمت نان، آب، هوا و... و برخی نعمت ها را فقط به عده ی خاصی عنایت نموده که مهمترین و عظیم ترین آنها، نعمت ولایت است. بدیهی است که این نعمت ویژه، شکر خاصی می طلبد. اگر شیعیان، تمام عمرشان در سجده باشند و خدا را بخاطر نعمت عظمای ولایت و اثر گرانسنگ نهج البلاغه شکر کنند باز هم نمی تواند حق ذره ای از این دین بزرگ را اداء کنند.

بزرگترین شارح نهج البلاغه در میان اهل سنت، ابن ابی الحدید معتزلی است وی عباراتی در توصیف کلام امیر المومنین می آورند که محیر العقول است.

سال ۱۳۹۵ در دانشگاه فرهنگیان خطبه ی سربداران درسی پیرامون نهج البلاغه به اینجانب واگذار گردید. از آنجا که قبلاً با کتاب ارزشمند «معارج نهج البلاغه» اثر فرید خراسان که (اولین شرح کتاب نهج البلاغه است که در دسترس ما است) آشنا بودم و از طرفی افتخار هم وطنی با مولف کتاب فوق را دارم. همان زادگاهی که نویسنده محترم درباره اش چنین سروده است:

قل للنسیم الذی فاحت نوافجه اذا هیئت فلاجاوزت شثمذا

عوامل فوق سبب شد که برای تدریس، شرح بیهقی را انتخاب کنیم. شروع ترجمه از تدریس در جمع دانشجومعلمان بود، ادامه کار، در جمع اصحاب سحر در مسجد امام حسن مجتبی (ع) و دعای مبارک توسل ششتمدی های مقیم سبزوار.

البته همانطور که می دانیم سید رضی (ره) سخنان حضرت را در سه قسمت آورده: خطبه ها، نامه ها و کلمات قصار. آنچه پیش رو دارید ترجمه قسمت اخیر می باشد.

ابن فندق بعد از اینکه اذعان می دارد که شرح نهج البلاغه، نیاز به دانش فراوان در علوم گوناگون خصوصاً در ادبیات عرب بمعنی الاعم دارد، اضافه می کنند که شایستگی این مهم را دارند.